

大成 DENTONS

Юридичні аспекти проектів по біометану

29 червня 2022

Зміст

- Закон про біометан
- Умови приєднання виробників біометану до ГРМ та ГТС, транспортування та зберігання газу у газосховищах, питання щодо вмісту кисню
- Питання ліцензування
- Податкові та митні формальності, пов'язані з експортом біометану, ліцензування і квотування експорту природного газу
- Тарифи та витрати, пов'язані з послугами транспортування та зберігання біометану
- Договірна база з європейськими трейдерами
- Можливі бар'єри для закачування біометану до ГРМ та ГТС, його транспортування та подальшого експорту
- Питання сертифікації обладнання

Закон про біометан № 1820-IX від 21.10.2021

- Повна назва - ЗУ «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку виробництва біометану» № 1820-IX від 21.10.2021, чинний з 11.11.2022
- введення до Закону України «Про альтернативні види палива» поняття «біометан»;
- створення реєстру біометану;
- визначення термінів «гарантія походження біометану» і «сертифікат походження біометану», порядок їх формування та здійснення подальших операцій з ними (базові умови надання відповідних послуг);
- очікується, що подання інформації до реєстру біометану виробниками буде на добровільній основі і послуга буде безплатна;
- застосування положень Закону України «Про ринок газу» до біогазу на недискримінаційній основі (біометан не згадується) – очікується, що таким чином до біометану у газовій системі буде застосовуватися положення законодавства про природний газ, що зокрема вирішить питання сертифікації відповідного обладнання
- державні органи приводять у відповідність до законопроекту підзаконні акти протягом 6 місяців після набрання чинності

Умови приєднання виробників біометану до ГРМ та ГТС

- Відповідно до статті 19 Закону України «Про ринок природного газу»:
*«Виробники біогазу або інших видів газу з альтернативних джерел мають **право на отримання доступу до газотранспортних і газорозподільних систем, газосховищ, установки LNG та на приєднання до газотранспортних та газорозподільних систем, за умови дотримання технічних норм та вимог безпеки відповідно до законодавства та за умови, що біогаз або інші види газу з альтернативних джерел за своїми фізико-технічними характеристиками відповідають нормативно-правовим актам на природний газ.**»*
- Відповідно до п. 8 ст. 1 Закону:
*«**доступ - право користування потужністю об'єкта газової інфраструктури в обсязі та на умовах, встановлених у договорі** про надання послуг транспортування, розподілу, зберігання (закачування, відбору) природного газу або послуг установки LNG»*
- Відповідно до Кодексу ГТС, приєднання до ГТС можливе, зокрема, у разі приєднання об'єктів газодобувного підприємства, яке здійснює видобуток/виробництво природного газу (біогазу).
- Готовність операторів ГТС і ГРМ приєднувати виробників біометану

Умови приєднання виробників біометану до ГРМ та ГТС, транспортування та зберігання газу у газосховищах

- Приєднання об'єкта до ГТС або ГРМ:
  - дозвіл на приєднання від Оператора ГРМ або Оператора ГТС;
  - укладення договору приєднання, включаючи технічні умови;
  - введення в експлуатацію мереж газопостачання, пуск газу;
  - укладення технічної угоди про умови приймання-передачі біометану;
- Транспортування біометану у ГРМ/ГТС:
  - Отримання EIC-коду
  - укладення договору транспортування з Оператором ГТС, реєстрація на платформі ОГТСУ, отримання шипер-коду тощо;
  - замовлення та оплата розподілу потужності, послуг транспортування, подача номінацій/реномінацій, фінансове забезпечення тощо.
- Зберігання біометану у Газосховищі:
  - договір зберігання природного газу, реєстрація на платформі УТГ;
  - замовлення потужності, оплата послуг, подача номінацій тощо.

Питання щодо вмісту кисню у біометані

- На разі, вимога щодо вмісту кисню у природному газі 0,02% (Кодекс ГТС) - **потреба збільшити до 0,2-1%**
- Питання має вирішувати технічний регламент природного газу, який мав би бути прийнятий до 1.05.2022, якби не війна
- Під час останньої дискусії РГ була погоджена позиція щодо такого **максимального значення молярної частки вмісту кисню у біометані**
  - якщо подається **до ГТС, має становити від 0,02 % до 0,2 %** (конкретний розмір визначається оператором ГТС при видачі технічних вимог)
  - який подається **до ГРМ, має становити 1 %** (не змінюється оператором ГРМ)
- **Проблема 18-місячного строку набрання чинності технічним регламентом** (питання по технічним умовам на приєднання і подачі до системи)
  - до спливу зазначеного строку – **вирішити проблему можна змінивши Кодекс ГТС**
  - лист-звернення від Міненерго до НКРЕКП щодо змін до Кодексу ГТС
- **Ризики**, якщо питання по кисню не вирішиться
  - **проблеми з фінансуванням**
  - **невідповідність проєктного рішення технічним умовам**
  - **відмова у прийнятті некондиційного біометану до системи або штрафи**

Питання ліцензування

- Відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» :
«Постачання природного газу - господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і полягає в реалізації природного газу безпосередньо споживачам на підставі укладених з ними договорів»
- Відповідно до Закону, **споживачем є «фізична особа, фізична особа - підприємець або юридична особа, яка отримує природний газ на підставі договору постачання природного газу з метою використання для власних потреб, а не для перепродажу, або використання в якості сировини».**
- Якщо нерезидент планує використовувати біометан для власних потреб або в якості сировини, **формально, від виробника біометану може вимагатися отримати ліцензію на постачання** природного газу.
- Водночас, ліцензійні умови провадження господарської діяльності з постачання природного газу визначають як **місце провадження діяльності – територію України.**

Податкові та митні формальності, пов'язані з експортом біометану

- Який код УКТЗЕД буде застосовуватись до біометану (біогазу)?

Гази нафтові та інші вуглеводні в газоподібному стані:

- у газоподібному стані:

2711 21 00 00 - - газ природний

2711 29 00 00 - - інші

- Необхідність отримання роз'яснень Державної митної служби. Однак, виходячи з пояснень до УКТЗЕД – скоріш за все 2711 29 00 00.
- Вищезазначені коди передбачають 0% мита.

Продаж біометану резидентом України нерезиденту - оподатковується ПДВ за **ставкою 0 %** за умови, що біометан буде вивозитися за межі митної території України у митному режимі експорту, безмитної торгівлі або вільної митної зони.

Ліцензування і квотування експорту природного газу

- Наказом Міненерго від 03.03.2022 № 99 встановлено заборону експорту природного газу, крім реекспорту з митного складу
  - Втратив чинність 15.06.2022
- Ліцензування і квотування (поточна квота – 0) експорту газу природного за наступними кодами УКТЗЕД
  - 2711 11 00 00
  - 2711 21 00 00
- Біометан не мав би підпадати під поточне ліцензування і квотування, але позиція Міненерго, оператора ГТС і митниці може відрізнитися

Податкові та митні формальності, пов'язані з експортом біометану

- У випадку, якщо нерезидент здійснюватиме продаж газу не на кордоні, а на території України, замовлятиме послуги транспортування, зберігання газу тощо – нерезидент повинен зареєструвати:
  - Постійне представництво;
  - Дочірнє підприємство.
- Доходи, отримані нерезидентом від господарської діяльності з джерелом їх походження на території України, оподатковуються в загальному порядку.
- Тому, європейські трейдери, скоріш за все, вимагатимуть передачі біометану на кордоні (виробник буде зобов'язаний організувати транспортування біометану до кордону).

Тарифи та витрати, пов'язані з послугами транспортування та зберігання біометану

1) Загальна інформація про тарифи на послуги транспортування природного газу для внутрішніх точок входу в газотранспортну систему (до них можуть застосовуватись корегуючі коефіцієнти в залежності від замовлених послуг):

N з/п	Назва точки входу в ГТС	Тариф для точки входу
		грн за 1000 куб. м на добу без ПДВ
1.	Точки входу з фізичним розташуванням від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)	101,93
2.	Віртуальні точки входу з невизначеним фізичним розташуванням з газорозподільної системи (місце надходження газу від газовидобувного підприємства в точці його підключення до газорозподільної системи, через яку, у тому числі, може передаватися газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)	101,93
3.	Віртуальні точки входу з невизначеним фізичним розташуванням від суміжних газовидобувних підприємств (через мережі яких може передаватися природний газ іншого газовидобувного підприємства чи групи газовидобувних підприємств)	101,93
4.	Точки з фізичним розташуванням до/з газосховищ	0,00
5.	Віртуальні точки з невизначеним фізичним розташуванням до/з газосховища чи групи газосховищ	0,00
6.	Віртуальні точки з невизначеним фізичним розташуванням до/з митного складу газосховища чи групи газосховищ	0,00
7.	Точки виходу з фізичним розташуванням до прямих споживачів	124,16
8.	Точки виходу з фізичним розташуванням до газорозподільних систем	124,16
9.	Віртуальні точки виходу з невизначеним фізичним розташуванням до газорозподільних систем	124,16
10.	Віртуальні точки виходу з невизначеним фізичним розташуванням для операцій оператора газотранспортної системи, пов'язаних із закупівлею оператором газотранспортної системи природного газу для власних потреб та виробничо-технологічних витрат	-

Тарифи та витрати, пов'язані з послугами транспортування та зберігання біометану

2) Тарифи на послуги транспортування природного газу для точок виходу з ГТС на міждержавних з'єднаннях (до них можуть застосовуватись корегуючі коефіцієнти в залежності від замовлених послуг):

N з/п	Назва точки виходу з ГТС України	Тариф для точки виходу
		дол. США за 1000 куб. м на добу без ПДВ
1.	Віртуальні або фізичні точки (Германовичі, Дроздовичі, Устилуг) на міждержавному з'єднанні з Польщею	9,04
2.	Віртуальні або фізичні точки (Будінце, Ужгород/Велькі Капушани) на міждержавному з'єднанні зі Словаччиною	9,68
3.	Віртуальні або фізичні точки (Берегдароц, Берегове) на міждержавному з'єднанні з Угорщиною	9,25
4.	Ананьїв	8,17
5.	Гребеники	8,17
6.	Каушани	1,13
7.	Лиманське	8,17
8.	Олексіївка	9,71
9.	Орлівка/Ісакча	1,13
10.	Текове/Медіаш Аурит	8,78
11.	Віртуальна точка Республіка Молдова	0,56

Тарифи та витрати, пов'язані з послугами транспортування та зберігання біометану

- 3) Коефіцієнти, які враховують період замовлення потужності, що застосовуються до тарифів на послуги транспортування природного газу для внутрішніх точок входу в ГТС / точок виходу з ГТС на міждержавних з'єднаннях.
- 4) Знижувальні коефіцієнти для потужності з обмеженнями до тарифів на послуги транспортування природного газу для точок виходу з газотранспортної системи на міждержавних з'єднаннях.
- 5) Плата за нейтральність балансування.
- 6) Плата за небаланс.
- 7) Тарифи на зберігання газу у ПСГ (без ПДВ):
  - зберігання природного газу - 0,19 грн за 1000 м3 на добу;
  - закачування природного газу - 110,16 грн за 1000 м3 на добу;
  - відбір природного газу - 63,41 грн за 1000 м3 на добу
- 8) Потенційно варто розглянути знижувальні коефіцієнти для тарифів на транспортування або зберігання біометану?!

Договірна база з Європейськими трейдерами

- для постачання біометану виробнику потрібно буде укласти договір на купівлю-продаж газу
- скоріш за все, європейські трейдери будуть використовувати стандартизований договір купівлі-продажу газу Європейської федерації енерготрейдерів або розроблений на його підставі власний шаблон
- самі договори досить складні, і як правило, до таких договорів застосовують або німецьке, або англійське право і арбітраж у відповідних країнах, а тому варто залучати професійних консультантів при їх укладенні
- дуже важливо правильно оформити додаток щодо формування ціни (фіксована, плаваюча, змішаний підхід), а також обсяги постачання і закупівлі та порядок верифікації походження біометану
- також важливо прописати механізм забезпечення платежів від трейдерів і укладення документів необхідних для дотримання українських митних формальностей (деякі трейдери можуть бути не готові організувати подібний документообіг)

Інші опції для реалізації біометанових/біогазових проектів

- виробництво біо-LNG
- виробництво біогумусу або біодобрив
- виробництво електроенергії з біогазу або біометану за «зеленим» тарифом 12.4 євроцента за квт/год (до кінця 2029 року) за умови введення в експлуатацію до кінця 2022 року
- виробництво електроенергії з біогазу або біометану за аукціонною ціною (кеп 12 євроцентів за квт/год) протягом 20 років після введення в експлуатацію (квот немає)
- виробництво тепла за стимулюючим тарифом
- виробництва електроенергії і тепла для власних потреб

Дякую за увагу!

大成 DENTONS

Максим Сисоєв, LL.M.

Dentons

вул. Набережно-Хрещатицька, 41,

9й поверх

04070 Київ, Україна

T: +380 44 494 47 74

F: +380 44 494 19 91

E: maksym.sysoiev@dentons.com

Максим спеціалізується на таких напрямках як енергетика, нафта і газ, сільське господарство та інфраструктура протягом майже десяти років. Він є визнаним експертом в сфері енергетики і володіє значним досвідом консультування з питань традиційних та альтернативних джерел енергії, зокрема, у сфері відновлювальнеенергії.

Максим є юридичним експертом в Біоенергетичній Асоціації України, Українській вітроенергетичній асоціації, Державному агентстві з енергоефективності та енергозбереження України. Максим є співголовою Комітету з енергетики Американської торгівельної палати (ACC).

их джерел

Dentons is the world's largest law firm, delivering quality and value to clients around the globe. Dentons is a leader on the Acritas Global Elite Brand Index, a BTI Client Service 30 Award winner and recognized by prominent business and legal publications for its innovations in client service, including founding Nextlaw Labs and the Nextlaw Global Referral Network. Dentons' polycentric approach and world-class talent challenge the status quo to advance client interests in the communities in which we live and work. www.dentons.com